

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 89/2023-20

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Petra Straku a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] zastúpenej URBAN GAŠPEREC BOŠANSKÝ, s. r. o., advokátska kancelária, Havlíčkova 16, Bratislava, proti postupu Okresného súdu Bratislava II v konaní sp. zn. 58Csp/88/2017 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 2. februára 2022 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 47 Charty základných práv Európskej únie postupom okresného súdu v civilnom spore. Sťažovateľka žiada, aby bolo okresnému súdu prikázané konať bez zbytočných prietáhov a finančné zadosťučinenie 1 550 eur.

II.

2. Sťažovateľka sa žalobou z 12. júna 2017 proti žalovanej banke domáha určenia neplatnosti spotrebiteľskej zmluvy, alternatívne bezúročnosti spotrebiteľského úveru a s tým spojeného určenia neprijateľných zmluvných podmienok. Okresný súd rozsudkom z 9. novembra 2018 jej žalobu zamietol. Na odvolanie sťažovateľky, ktoré bolo krajskému súdu predložené 13. decembra 2018, krajský uznesením zo 6. apríla 2022 rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu 10. mája 2022 vrátil na ďalšie konanie. Okresný súd 10. júna 2022 nariadil pojednávanie na 4. október 2022. Sťažovateľka súhlasila s rozhodnutím v jej neprítomnosti a žalovaná pre mimosúdne rokovania so sťažovateľkou požiadala o odročenie aspoň na 60 dní. Okresný súd pojednávanie odročil na 26. január 2023 a následne pre zmenu sudcu v decembri 2022 na 30. marec 2023.

3. Sťažovateľka sa pre prietahy v súdnom konaní domáhala svojich ústavných práv. Najprv ústavný súd nálezom č. k. IV. ÚS 380/2020 z 19. januára 2021 jej ústavnej sťažnosti nevyhovel. Následne nálezom č. k. III. ÚS 620/2021 z 27. januára 2022 vyslovil, že prietahmi krajského súdu v konaní o jej odvolaní boli porušené jej ústavné práva, krajskému súdu prikázal konať bez zbytočných prietahov, no finančné zadost'učinenie sťažovateľke nepriznal. Sťažovateľka na to 17. februára 2022 podala sťažnosť č. 10219/22 na Európskom súde pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), kde so Slovenskou republikou uzavrela zmluvu, ktorým sa Slovenská republika zaviazala zaplatiť jej 2 000 eur. Napokon ústavný súd uznesením č. k. III. ÚS 333/2022 z 2. júna 2022 ústavnú sťažnosť sťažovateľky z 26. mája 2022 pre prietahy na okresnom súde ako zjavne neopodstatnenú odmietol.

III.

4. S odstupom niečo viac ako pol roka sťažovateľka opätovne zdôrazňuje, že k stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu, k čomu v jej veci nedošlo. Ďalej zdôrazňuje povinnosť súdu konať bez zbytočných prietahov. V tejto súvislosti zdôrazňuje, že konanie začalo v júni 2017. Následne opisuje východiská podstatné pre priznanie finančného zadost'učinenia. Podľa sťažovateľky za intenzívny zásah do jej práv zodpovedá okresný súd, ktorému treba pričítať, že vec nie je po viac ako päť a pol roku skončená. Osobitne namieta postup okresného súdu potom, ako mu krajský súd vec vrátil. V jeho viac ako polročnom postupe identifikuje opätovné porušenie svojich práv a vyčíta mu, že v tomto období sa konalo len jedno pojednávanie.

5. Podľa sťažovateľky pri určení finančného zadost'učinenia by sa malo vychádzať z výpočtového základu 1 000 až 1 500 eur za rok konania, nie za rok prietahu (rozsudky ESLP Apicella, Zullo a Cocchiarella proti Taliansku). Zdôrazňuje stanovisko Najvyššieho súdu Českej republiky č. Cpjn/206/2010 s tým, že podobnú metodiku by mal mať aj ústavný súd. Z toho dospieva k záveru, že výška finančného zadost'učinenia, ktoré má zaplatiť okresný súd, predstavuje 1 550 eur.

IV.

6. O prietahoch v namietanom civilnom spore sťažovateľky už bolo ústavným súdom rozhodnuté, a to v rozsahu, v ktorom sťažovateľka namietala postup krajského súdu v konaní o jej odvolaní proti rozhodnutiu okresného súdu. Odvolanie sťažovateľky bolo krajskému súdu predložené 13. decembra 2018 a ústavný súd nálezom z 27. januára 2022 vyslovil porušenie základných práv sťažovateľky postupom krajského súdu, na ktorom konanie o odvolaní sťažovateľky trvalo približne tri a pol roka. Základným defíničným prvkom prietahov v súdnom konaní ako iného zásahu do základných práv podľa čl. 127 ods. 2 ústavy je plynutie času spojené s pomalým postupom všeobecného súdu. Takéto plynutie času môže byť pri úvahe o tom, či došlo k porušeniu základných práv, pričítané zásadne len tomu orgánu, ktorý je označený v ústavnej ako porušovateľ základného práva. Ak už toto obdobie bolo pričítané jednému zo súdov, nemožno ho vo všeobecnosti opätovne pričítať inému súdu, ktorý sťažovateľ označí v ďalšej ústavnej sťažnosti.

7. Čo sa týka ústavnou sťažnosťou namietaného postupu okresného súdu, je zrejmé, že tento o žalobe sťažovateľky z 12. júna 2017 rozhodol rozsudkom z 9. novembra 2018, teda za obdobie približne 17 mesiacov a znova o jej žalobe koná približne osem mesiacov.

Takáto dĺžka konania, ktorá nepresahuje obdobie troch rokov, neodôvodňuje to, aby bolo možné vysloviť porušenie ústavných práva sťažovateľky postupom okresného súdu, ktorému v celom rozsahu nemožno pričítať neprímerané viac ako tri roky trvajúce konanie na krajskom súde. Nemožno tak urobiť ani s ohľadom na to, že rozsudok okresného súdu bol krajským súdom zrušený z dôvodu nedostatočného odôvodnenia, teda skutočnosti, ktorú v zásade možno pričítať aj okresnému súdu. Okresný súd bol schopný o žalobe sťažovateľky rozhodnúť v dobe kratšej ako rok a pol a v súčasnosti koná približne osem mesiacov, pričom vo svojom postupe nie je nečinný a priebežne nariaďuje pojednávania. Predĺženie konania ako celku v dôsledku zrušenia rozsudku okresného súdu krajským súdom by bolo možné čiastočne pričítať aj okresnému súdu. Treba však zohľadniť to, že okresný súd v období približne 17 mesiacov vykonal činnosti spojené s dokazovaním a s rozhodnutím, teda s vyššou mierou procesnej náročnosti ako krajský súd, ktorý rozhodol bez nariadenia pojednávania, bez akéhokoľvek dokazovania a predovšetkým bez toho, aby vo svojom zrušujúcom rozhodnutí prispel k vecnému riešeniu žalobou nastolených právnych otázok. Preto je ústavná sťažnosť proti postupu okresného súdu zjavne neopodstatnená a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov odmietnutá.

8. Z rozsiahlej a cyklicky opakovanej argumentácie sťažovateľky (naposledy v jej ústavnej sťažnosti z mája 2022) o tom, čo treba považovať za primerané finančné zadosťučinenie, je zrejmé, že motívom podania opakovanej ústavnej sťažnosti je jej nespokojnosť s tým, že nálezom ústavného súdu z 27. januára 2022 jej nebolo priznané finančné zadosťučinenie a následne sa so Slovenskou republikou dohodla na finančnom zadosťučinení 2 000 eur. Sťažovateľke v konaní na ESĽP nič nebránilo v tom, aby zotrvala na svojej predstave o výške finančného zadosťučinenia, ktoré teraz žiada od okresného súdu bez toho, aby v jeho postupe bolo možné identifikovať porušenie jej základných práv. Na strane druhej i keby v postupe okresného súdu došlo v budúcnosti k priedňam, bolo by nevyhnutné, aby už sťažovateľkou dosiahnuté finančné zadosťučinenie bolo zohľadnené v rozhodnutí o priznaní ďalšieho finančného zadosťučinenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. februára 2023

Robert Šorl
predseda senátu